

Gäller för: Kirurgi- ortopedi och urologimottagning Kungälv
Innehållsansvar: Roger Fågelqvist, (rogfo1), Överläkare
Godkänd av: Joakim Samuelsson, (joasa14), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-01-17
Giltig till: 2027-01-16

Akut buk

Syfte

Rutinen är framtagen för att säkerställa en god och säker vård och ge ett strukturerat arbetssätt för omhändertagande av patienter med oklara buksmärter.

Arbetsbeskrivning

Labprover

Provtagning på akutmottagningen (AKM) sker enligt RETTS (prioritering **RÖD, ORANGE, GUL, GRÖN**). Prover tas också enligt specifik läkarordination eller sjuksköterskas eget beslut. En patient som prioriteras **GUL** vid inkomst och som läggs in för observation, exempelvis för misstänkt appendicit, kommer inte per automatik att ha blodgrupperats. Provtagning enligt RETTS sker enligt följande:

- Hb, LPK, TPK, Na, K, kreatinin, CRP, glukos (enligt analys ”AKM-Gul/orange”) på alla.
- Urinsticka på alla.
- Graviditetstest på fertila kvinnor.
- Leverstatus + amylas på patient med smärta ovan navelplanet.
- TNT på **RÖD** patient.
- Blodgrupp + bastest på **ORANGE** eller **RÖD** patient.
- Blododling vid feber och frossa.

Dessutom tas på **RÖD** patient (enligt analys ”AKM-Röd”):

- PK + APTT.

Komplettering av labprover på avdelning

Vilka prover som har tagits på AKM kontrolleras (se Akutjournal enligt RETTS, sidan 2 *eller* labmodulen i Melior) när patient anländer till avdelning. Komplettering görs enligt nedan eller enligt specifik läkarordination. Vid oklarheter kontaktas avdelningsläkare eller primärjour.

1) Vid planerad eller sannolik operation:

- PK, APTT.
- Blodgruppering och BAS-test enligt Rutin Blodgrupp och Bastest.

2) Vid misstänkt eller fastställd blödning *eller* pågående behandling med antikoagulation:

- PK, APTT.
- Blodgruppering och BAS-test.

3) Specifika prover endast efter läkarordination:

- D-dimer, blodgas, s-laktat.

Observation på avdelning

1. Cirkulation

- Patienten skall ha fri venväg.
- NEWS-kontroll vid ankomst till avdelning om >60 min förflutit sedan NEWS-kontroll på AKM. NEWS-kontroller därefter enligt specifik läkarordination eller NEWS-poäng. Vid oklarheter kontaktas avdelningsläkare eller primärjour.
- Vikt kontrolleras vid ankomst till avdelning. Behov av daglig viktmätning beslutas om på rond.

2. Bukstatus

Skall värderas varje nytt arbetspass. Bukpalpation görs gemensamt av sjuksköterskorna. Avdelningsläkare eller primärjour skall kontaktas vid försämrat bukstatus.

3. Smärta

Smärtregistrering enligt VAS vid varje nytt arbetspass samt före och efter analgetika. Vid tilltagande smärta skall avdelningsläkare eller primärjour kontaktas och bukstatus värderas innan mer analgetika ges.

4. Analgetika

Enligt generell ordination eller ordination i Melior.

5. Antibiotika

Enligt ordination i Melior. Blododling skall tas innan första dos av antibiotikum ges iv (se rutin Blododling innan antibiotikabehandling).

6. Nutrition

Svält eller enligt ordination. Vätskebehandling enligt ordination i Melior.

7. Urinelimination

Urinproduktion skall registreras.

8. Tarmelimination

Gasavgång och/eller tarmtömning skall registreras.

Ansvar

Klinikens läkare och sjuksköterskor skall känna till rutinen. MLA och VEC ansvarar för att rutinen blir känd. Innehållsansvarig ansvarar för att rutinen uppdateras.

Referensförteckning

[Mobil IntensivvårdsGrupp \(MIG\) och NEWS2 - rutin](#) (NEWS, 231213)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kirurgi- ortopedi och urologimottagning Kungälv

Innehållsansvar: Roger Fågelqvist, (rogfo1), Överläkare

Godkänd av: Joakim Samuelsson, (joasa14), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9042-122748033-3

Version: 9.0

Giltig från: 2025-01-17

Giltig till: 2027-01-16